

Inhoudsopgave

M A A T S C H A P P Y H E L E N A V E E N 1

 VEENGRONDEN 1

 ONDERHOUD WEGEN EN KANALEN 1

 BOERDERYEN 2

 TUINDERYEN 2

 ARBEIDERS- en BURGERWONINGEN 3

 Bouwland in pacht by de Arbeiders 3

 Bouwland in Eigen Beheer 3

 Ambtelyke Woningen en Werkplaatsen 3

 Administratie en Opzicht 4

 Onkosten 5

 Bosschen 5

 Medegebruik 5

 Turf 5

 Schepen 6

 Stal en Paarden 6

 Materieel 6

 Aken en Bakken 6

 Bouwmaterialen 7

 Effecten 7

 Mestrekening 7

 Buitengewone Uitgaven 7

 Sevenumsche terreinen 7

M A A T S C H A P P Y H E L E N A V E E N .

Memorie van toelichting tot de Begrooting van Exploitatie.

Dienst 1919.

VEENGRONDEN.

Door den aankoop van de veengronden van de gemeente Sevenum, welke aansluiten aan onze veengronden onder de gemeente Horst, zullen er voor de nieuwe exploitatie der Sevenumsche bezitting verschillende werkzaamheden worden verricht, welke ook ten goed komen aan de oude eigendommen. Onder dit hoofd zullen echter geen gelden gevraagd worden voor werken, welke in de eerste plaats voor de Sevenumsche terreinen noodig zullen zijn.

Voor het onderhoud der waterlossingen, het voorzien van zandkistingen der wykdyken, reparatie aan grondduikers, aanschaffen en onderhoud der waterlaarzen van het werkvolk wordt gevraagd f 3500.-

Als werkverschaffing werd in vorige jaren het berkenrys in den winter gesneden voor bezemrys, thans waar er geen vraag meer naar dit rys is en de voorraad van het afgelopen jaar onverkocht gebleven is, kunnen dezen winter deze werkzaamheden niet worden ter hand genomen en komen de inkomsten hiervan te vervallen. Door de heerschende brandstoffschaarschte was het mogelijk om het kienhout in het afgelopen jaar gunstig te kunnen verkopen; vermoedelyk zal dit hout in 1919 ook nog verkocht kunnen worden, er is echter thans geen rekening met deze inkomsten gehouden.

De inkomsten van de heide- en strooiselpacht en het weidegeld zullen vermoedelyk bedragen f 1600.-

ONDERHOUD WEGEN EN KANALEN.

De toestand van onze wegen laat zeer veel te wenschen over; de hoofdweg langs het kanaal wordt slecht, het was moeilyk om grint aan te koopen en daardoor buitensporig duur, de scheepsvrachten hoog en daardoor de beurtbevrachtingen de grint niet meer als retourvracht door turfschippers kan worden aangevoerd, zyn dit tezamen de redenen, waarom niet in den slechten toestand der wegen is voorzien.

Er wordt voorgesteld dit jaar wederom een hooge post voor aankoop grint en onderhoud der wegen aan te vragen, om zoo mogelijk in dit jaar (1919) een doeltreffende verbetering in de wegen te brengen.

Voor onderhoud der bruggen wordt gevraagd f 1500.-

Naspeuringen van Paul Theelen: Begroting van Exploitatie

Het zal vermoedelyk blyken, dat het op den duur voor de My. Helenaveen wenschelyk is een eigen baggermachine te bezitten, doch waar hieromtrent nog geen vaste voorstellen kunnen worden gedaan, wordt voor baggerwerk wederom f 1000.- gevraagd.

Er wordt alzoo voor dit hoofd gevraagd:

Baggerwerk	f 1000.-
Reparatie bruggen	" 1000.-
Onderhoud wegen	" 1500.-
Extra begrinding der wegen	" 2000.-
	f 5500.-

De inkomsten aan kanaalgelden waren in 1918 hooger dan begroot, doordat er veel hout van de gronden onder de gemeente Helden afkomstig door ons kanaal is afgevoerd, waarvoor kanaalgeld is geheven. Verwacht wordt dat dit in 1919 niet meer het geval zal zyn, zoodat het kanaalgeld geschat wordt op f 100.-

De inkomsten aan hout te schatten op f 1000.-.

Kanaalgeld	f 100.-
Verkoop hout	" 1000.-
	f 1100.-

BOERDERYEN.

De gebouwen der boerderiyen worden, de tydsomstandigheden in aanmerking genomen, in goeden staat van onderhoud gehouden.

Het al wenschelyk yn om by de Hendrik-Hoeve een klein schuurtje by te bouwen voor waschhok en het koken van varkensvoer, de bouwkosten te begrooten op f 400.-

By de Wilhelmina-Hoeve is het zeer gewenscht om de varkensstallen te vergrooten en een stookplaats by te bouwen voor het koken van varkensvoer, de bouwkosten hiervan worden geschat op f 1700.-.

Voor de overige gebouwen wordt gevraagd f 500.- voor onderhoud.

Gevraagd wordt:

Onderhoud	f 500.-
Brandassurantie	" 200.-
Grondbelasting	" 300.-
Schuurtje Hendrik-Hoeve	" 400.-
Varkensstal Wilhelmina-Hoeve	" 1700.-
	f 3100.-

De landpacht der Hendrik-hoeve eindigt in 1918 en daar de pachters, de gebroeders Deuling, zich een eigen bedryf in Kessel hebben gekocht, is deze Hoeve niet meer aan hen verhuurd. Zoomede is de pacht der Hoeve Willem III in 1916 geëindigd, en daar de pachter Th. Nieuweboer dit bedryf verlaat, is ook deze hoeve vrygekomen. Voor de Hendrik-hoeve zal zoo mogelijk een pachter van het Helenaveen gezocht worden; indien de groote tuinders er niet voor te vinden zyn, dan zal er naar een vreemden pachter uitgezien worden. Voor de Hoeve Willem III wordt voorgesteld deze een jaar zelf te bebouwen, omreden het land van deze hoeve verwaarloosd is en vermoedelyk na een jaar beter te verhuren zal zyn. Het hoofd Bouwland in eigen beheer wordt met de pacht van de "Hoeve Willem III" belast en draagt dit hoofd het risico van het bedryf.

De landpachten der Boerderiyen te schatten op f 6000.-

TUINDERYEN.

Zoover mogelijk worden de gebouwen der Tuinderyen goed onderhouden. Groote verbouwingen kunnen thans byna niet worden voorgenomen door gebrek aan voldoende bouwmaterialen. Het was wel wenschelyk, dat er met spoed kon worden doorgedaan met het inrichten van goede veestallen met gierkelders, daar thans de meststoffen in de bedryven zelf gewonnen van zeer groote waarde zyn; deze werken kunnen echter byna niet worden uitgevoerd wegens groote schaarschte aan cement.

Gevraagd wordt voor:

Onderhoud	f 1000.-
Verfwerk	" 500.-
Brandassurantie	" 300.-
Grondbelasting	" 300.-
Verbouwingen	" 2000.-
	f 4100.-

By de tuindersbedryven, welke buiten pacht komen, zal ernaar gestreefd worden, deze duurder te verhuren als tot nu toe het geval geweest is; daar er by verbouwing

Naspeuringen van Paul Theelen: Begrooting van Exploitatie

100 tevens rekening mede gehouden zal worden met de verhoogde bouwkosten en zullen hiervoor in evenredigheid hogere pachten gevraagd worden.
Het vermoedelyke ontvangscyfer der pachten zal zijn f 9000.-

ARBEIDERS- en BURGERWONINGEN.

Hetgeen van de vorige gebouwen gezegd is, geldt ook hier; de tydsomstandigheden maken het hoogst moeilijk om de gebouwen goed te onderhouden.

105 In 1918 is met den bouw van drie arbeiderswoningen begonnen; door tegenslag in de werkzaamheden zullen deze drie woningen op 31 Dec. niet gereed zyn, zoodat deze in 1919 zullen afgewerkt moeten worden. De verder nog ontworpen vyf arbeiderswoningen moeten nog gebouwd worden en zyn wederom op deze begrooting geplaatst.

110 Het is een dringende vereischte, dat er in de eerstvolgende jaren verschillende arbeiderswoningen bygebouwd worden, indien de My. over voldoende woningen zal beschikken om arbeiders te huisvesten, welke noodig zullen zyn om de vele werkzaamheden te verrichten, welke door de uitbreiding van het bedrijf noodig zyn. Er wordt voorgesteld om buiten de vyf ontworpen arbeiderswoningen nog acht woningen by te bouwen.

115 Gevraagd wordt voor:

diverse reparatie's	f 1000.-
" verwerken	" 600.-
brandassurantie	" 200.-
grondbelasting	" 300.-
120 verbouwing van eenige stallen, inrichting	
van slaapkamers en privaten	" 2500.-
bouw vyf arbeiderswoningen	" 25000.-
" acht "	" 40000.-
	f 69600.-

125 De ontvangsten aan huishuren te schatten op f 3550.-

Bouwland in pacht by de Arbeiders.

Aan de opwonende arbeiders wordt zoo mogelijk 25 Are bouwland in pacht gegeven, waarvoor aan pacht betaald wordt f 0.25 per Are.

130 De uitgaven en inkomsten van dit hoofd zyn aan weinig veranderingen onderhevig.

Gevraagd wordt voor:

Grondbelasting	f 75.-
Het vermoedelyke ontvangscyfer der landpachten zal bedragen	f 2400.-

Bouwland in Eigen Beheer.

135 Door het groote gebrek aan kunstmeststoffen en de buitensporige pryzen van natuurmest, was het niet mogelyk om het eigen landbouwbedryf goed te beheeren. De nieuw ontgonnen gronden verlangen veel meer mest dan de gronden, welke reeds jaren bebouwd worden. Het is dan ook niet te verwonderen, dat 1918 een zeer slechte oogst
140 gegeven heeft; ook is het gebrek aan goede bedrijfsgebouwen een bron van veel ellende, en maakt het byna niet mogelyk om het bedryf naar behooren uit te oefenen. In het najaar van 1918 is als eerste bouw knecht Joh. Vervuurt aangesteld, de zoon van den overleden veenbaas Vervuurt; het doel is om het bedryf in eigen beheer onder één leiding te brengen.

145 Er zal in 1919 in hoofdzaak verbouwd worden erwten en boonen, welke gewassen weinig of geen stikstofmest vragen, en voor zoover er voldoende stikstofmest, straatvuilnis en stal mest aanwezig is, zal er ook rogge, haver en aardappelen verbouwd worden. Indien onverhoopt in het voorjaar nog ruimer kunstmest in te koop is, zal het bouwplan gewyzigd worden en meer aardappelen verbouwd worden.

150 Gevraagd wordt voor:

bemesting	f 10000.-
kunstmest en natuurmest	" 15000.-
zaaizaad en pootgoed	" 4000.-
	f 29000.-

155 Het vermoedelyke ontvangscyfer van de opbrengst van eigen producten te schatten op f 30000.-

Ambtelyke Woningen en Werkplaatsen.

In 1918 is een begin gemaakt met den bouw van een opzichterswoning; door gebrek

Naspeuringen van Paul Theelen: Begrooting van Exploitatie

aan werkkrachten is deze bouw onderbroken geworden. Het voornemen is, dien bouw in het voorjaar van 1919 af te werken.

160 Er wordt voorgesteld om het voormalige hoofdopzichtershuis, gelegen voor de brug by het directiehuis, voor kantoor in te richten; in dit huis is genoegzaam ruimte om de archieven der My. behoorlijk te bewaren. Daar uitbreiding van kantoorpersoneel op den duur gewenscht zal blyken, zal hiervoor in genoemd huis beter plaats zyn.

165 In de omgeving van de kom van 't Helenaveen zal het veen binnen weinig jaren geheel vergraven zyn, verveend zal dan nog worden in de Soemeervelden en de gronden ten Noorden van deze, zoomede in de nieuw aan te leggen veendery in het gekochte Sevenumsche terrein. (Buiten beschouwing is hier gelaten de Horster veendery en die op de 12 - 13 en 14 Brabantsche wyken). Voorgesteld wordt een nieuwe woning te bouwen voor den veenbaas in de omgeving van het Soemeer tegen de Sevenumsche veengronden en de tegenwoordige veenbaaswoning met de daarby liggende oude Westlandsche tuin tezamen als tuindery te verhuren.

Zoo mogelyk zal in 1919 overgegaan worden tot den bouw van een centrale boerdery, waarvoor wederom een bedrag van f 25000.- wordt aangevraagd.

Gevraagd wordt voor reparatie en verbouw van het directiehuis f 1200.-

175 In totaal wordt voor dit hoofd gevraagd:

Onderhoud	f	2000.-
Brandassurantie	"	200.-
Grond- en andere belastingen	"	250.-
Inrichting oude hoofdopzichters- woning tot kantoor	"	2000.-
Veenbaaswoning	"	6500.-
Centrale boerdery	"	25000.-
Verbouwing directiehuis	"	1200.-
	f	37150.-

185 Administratie en Opzicht.

De veranderingen, welke in de laatste jaren in het bedrijf der My. plaats vinden en door de vergrooting van het grondbezit is het noodig geworden om voor de verschillende onder-afdeelingen van het bedrijf vertrouwd beambten aan te stellen.

190 Het kantoorpersoneel zal voorloopig met een jongsten bediende worden uitgebreid.

Voor de traktementen van den boekhouder en den kantoorklerk, zoomede van de veenbazen, wordt met het oog op de meerdere werkzaamheden en de tydsomstandigheden een verhooging voorgesteld.

195 Was in 1917 een baasopzichter aangenomen, welke met de leiding van de werkplaatsen, toezicht der gebouwen, wegen, bruggen enz. was belast, wordt hiervoor thans een verandering voorgesteld, daar de tegenwoordige baas-opzichter ontslag heeft gevraagd en het gebleken is, dat deze indeeling van werkzaamheden niet de gewenschte is. Er wordt voorgesteld om voor de werkplaatsen en het directe toezicht op de handwerkers een baas-timmerman aan te stellen, en voor de leiding van de bouwwerken, 200 het aanleggen van de nieuwe veenkanalen, het maken der diverse bruggen enz. een opzichter.

Voor het landbouwbedryf in eigen beheer is thans een 1ste bouwknecht aangesteld, die voor het opzicht en de directe leiding der werkzaamheden op het eigen bouwbedryf moet zorgen.

205 Gevraagd wordt:

Traktement Directeur	f	4500.-
" Boekhouder	"	1680.-
" Kantoorklerk	"	1020.-
" Jongste bediende	"	520.-
210 " 1e Veenbaas	"	1380.-
" 2e "	"	1200.-
" Opzichter	"	1200.-
" Baas timmerman	"	1080.-
" Magazynmeester	"	780.-
215 " 1ste Bouwknecht	"	960.-
" Onbezoldigd Ryksveld- wachter	"	850.-
Bureaunkosten	"	350.-
Accountant	"	250.-
220 Turf	"	300.-
	f	16070.-

Onkosten.

225 Voor de diverse onkosten als zyn:
 abonnementen op nieuws- en vakbladen, telefoon-, telegram- en portokosten, reiskosten
 directeur, onkosten bestuur en diverse vergaderingen, Nieuwjaarsfooien enz., wordt
 gevraagd f 2300.-

Bosschen.

230 Voor zoover de dennenbosschen nog niet zyn gekapt, wordt voorgesteld dit hout
 te reserveeren voor het eigen bedryf om dit te gebruiken by den bouw van schuren,
 bruggen, enz.

Voor kaploon wordt gevraagd	f 500.-
De waarde van het gekapte hout te rekenen op	" 1000.-

Medegebruik.

235 Er wordt voorgesteld om den naam 't Medegebruik te doen vervangen door
 ontginning "Volckmeer", overeenkomstig de oude benaming van deze landstreek.

De ontginningswerkzaamheden werden in 1918 geheel gestaakt, omreden 1o was het
 onmogelyk om het ontgonnen land behoorlyk te bewerken en 2o. wegens gebrek aan
 werkkrachten.

240 Het plan van deze ontginning zal door den aankoop der Sevenumsche gronden
 eenige wyzigingen ondergaan, daar zeer waarschyndlyk door de Sevenumsche gronden een
 wyk tot in deze ontginning gegraven zal worden, waardoor de ontwatering beter
 geregeld zal zyn en er directe verbinding met de Helenavaart voor onze kleine
 vaartuigen zal zyn.

245 Tezamen met de aangrenzende Sevenumsche gronden zal deze ontginning worden
 voortgezet. Voorgesteld wordt groote velden aan te leggen, welke met de moderne
 krachtmachines zullen bewerkt kunnen worden, zoodat met betrekkellyk weinig arbeiders
 het werk verricht kan worden.

Gevraagd wordt voor:

meststoffen, onderhoud, omrastering der weilanden	f 1500.-
graven ontwateringswetering	" 1000.-
ontginning	" 3000.-
	f 5500.-

Het vermoedelyke ontvangscyfer van het oogsten- en weidegeld te schatten op	f 3500.-
--	----------

255 Turf.

De brandstoffenschaarschte der laatste jaren heeft de turfindustrie weder op
 den voorgrond doen treden om mede te helpen te voorzien in de groote behoefte aan
 brandstoffen voor onze bevolking. Het is echter zeer te betreuren, dat de regeering
 260 en met name de leiding der Rykskolendistributie nog steeds zooveel moeilykheden in
 den weg legt om de productie der veenderyen zoo hoog mogelyk op te voeren. in 1917
 werd hier in de veendery tot in September turf gegraven, deze turven werden alle
 ingekuuld en in het voorjaar 1918 gedroogd en afgeleverd. Door deze bewerking had het
 uiterlyk van deze turven geleden, waardoor zy door de contrôleurs der
 265 Rykskolendistributie werden gekeurd, belangryk minder in prys dan de turven van
 eenzelfde kwaliteit veen gegraven in het gewone turfseizoen. Hierdoor is deze
 werkwyze zeer riskant gebleken en werd er in 1918 van afgezien om laat door te
 graven.

270 Over het algemeen is het optreden der contrôleurs der Rykskolendistributie een
 zeer willekeurige, en bestaan er werkelyk redenen om aan de goede trouw van deze
 beambten te twyfelen, reden waarom ge My. Helenaveen geweigerd heeft om zich te
 onderwerpen aan de bepalingen der aflevering van de regeering en er voor onze My. een
 byzondere wyze van aflevering per gewicht is ingevoerd geworden.

275 Hoewel er by de regeering reeds herhaaldelyk op is aangedrongen om de
 prysregeling voor 1919 bekend te maken, zoomede eene vergoeding vast te stellen voor
 de door extra kosten opgevoerde productievermeerdering, is tot heden nog niets
 gepubliceerd.

280 By de hierna volgende begrooting voor het graafseizoen 1919 is dan ook alleen
 rekening gehouden met de gewone exploitatie onzer veenderyen en niet met een
 verhoogde productie, daar ik het ten sterkste ontraad om zonder behoorlyk door onze
 regeering omschreven voorwaarden ertoe over te gaan de turfproductie byzonder op te
 voeren, temeer daar de turfprysen, zoodat deze thans zyn vastgesteld, beslist te laag

Naspeuringen van Paul Theelen: Begrooting van Exploitatie

zyn in verhouding tot de stookwaarde met andere brandstoffen. Het is daarom te
voorien, dat in de toekomst de turf Prijzen eerder zullen oploopen dan lager worden,
zoodat het voor het Helenaveen niet noodig is om thans het veen door ongeschoolde
285 werkkrachten te laten bederven, zonder een behoorlyke vergoeding aan de My.
Er wordt voorgesteld het graven van 2000 dagwerk turf. De loonen zyn de laatste
jaren wederom belangryk gestegen, zoodat het graven, drogen, omringen, doorringen,
extra opbreken, vuren, bonken en slechten zal per dagwerk bedragen f 75.-.
290 2000 dagwerk turf f 150.000.-
Voor het verladen van 20.600 ton turf a f 2.- per ton " 20.600.-
Opredden " 1.000.-
Brandassurantie " 2.000.-
Extra toezicht " 600.-
Extra werkzaamheden om veenrestanten te vergraven " 2.000.-
295 f 176.200.-
Het vermoedelyke ontvangstcyfer zal door den verkoop van de turf zyn f 11.- per ton.
20.600 ton = f 226.600.-

Schepen.

In het afgelopen jaar 1918 was het niet mogelijk een geregeld nuttig gebruik
300 van ons schip, zoomede van de groote bakken te maken, omreden dat door de
beurtbevrachting de turf uit de eigen veendery niet zoo gemakkelijk te vervoeren was.
Voor de verbruikers van onze turf werden de vrachten zeer hoog opgedreven; zoo bijv,
leverde de My. Helenaveen de turf in het laatst van 1917 naar Neer voor F 0,25 vracht
per M³; thans wordt aan de vrachtschippers voor deze vracht f 1.- per M³ betaald.
305 Het schip "de Waal" is hoofdzakelijk gebruikt voor het afvoeren van het
kienhout, den aanvoer van straatvuilnis, zand en steenen.
Het schip is in goeden staat van onderhoud, er wordt thans gevraagd:
voor schippersloon en onderhoud f 2000.-
310 De vermoedelyke inkomsten aan vrachten te schatten op f 2200.-

Stal en Paarden.

Daar in het voorjaar het ontginningswerk geheel werd stopgezet om alle
beschikbare arbeiders in de veendery te kunnen gebruiken, was het niet direct noodig
om nog nieuwe paarden aan te koopen, temeer daar er een zeer beperkte voorraad voer
315 aanwezig was.
De werk- en koetspaarden zyn oud, reden waarom ook voor deze begrooting wederom
f 3000.- wordt aangevraagd voor aankoop van nieuwe paarden.
Gevraagd wordt:
320 Voer- en koetsiersloon f 2700.-
Aankoop nieuwe paarden " 3000.-
f 5700.-
Het vermoedelyke ontvangstcyfer voor kar- en landwerk te schatten op f 2500.-

Materieel.

De turfgraversbenoodigdheden zyn belangryk in prys gestegen en kosten deze per
325 turfgraver ± f 125.-.
Gevraagd wordt voor:
Aanmaken van nieuwe graafgereedschappen, aankoop
kruiplanken en richters f 6000.-
330 Ontginning en landbouwgereedschap f 3000.-
f 9000.-

Aken en Bakken.

De aken en bakken, welke in het bedryf gebruikt worden voor het vervoer van
diverse grondstoffen en producten worden geregeld goed onderhouden. Zooals reeds by
335 het hoofd Schepen is toegelicht, was het niet mogelijk zooals andere jaren de eigen
turf naar de naburige gemeenten af te leveren, daar het door de beurtbevrachting en
schippersbeurs onmogelyk gemaakt was. Buiten het gewone onderhoud worden voor dit
hoofd geen byzondere uitgaven voorgesteld, gevraagd wordt:
Voor onderhoud f 600.-
340 Het vermoedelyke ontvangstcyfer voor aakhuur zal bedragen f 800.-

Naspeuringen van Paul Theelen: Begroting van Exploitatie

Bouwmaterialen.

De pryzen der diverse bouwmaterialen zyn zeer gestegen, zelfs by verschillende artikelen met 400 à 500% en meer. Verwacht mag worden, dat gezien de groote schuldenlasten, welke de naburige Staten hebben gekregen, alle buitenlandsche verbruiksartikelen zeer hoog in prys zullen blyven, daar er hooge uitvoerbelastingen zullen geheven moeten worden, om aan de verplichtingen der Staatsschulden te kunnen voldoen. Er bestaat daarom geen grond om met den aankoop van bouwmaterialen te wchten op goedkoopere tyden. Door de schaarschte der voorraden in den groothandel moet men thans dikwyls tevreden zyn, wanneer men de gewenschte artikelen kan aankopen, zonder aanspraak te kunnen maken op goede kwaliteit.

Gevraagd wordt voor:

Aankoop diverse materialen f 25000.-

Als ontvangst staat hiertegenover de levering der materialen aan gebouwen, enz. " 25000.-

Effecten.

Verwacht mag worden, dat het effectenbezit in realiseerbare waarde in de eerstvolgende jaren steeds achteruit zal blyven gaan, omreden de rentestandaard stygende zal blyven door gebrek aan voldoende handelskapitaal op de geldmarkten. De uit effecten te maken inkomsten zullen vermoedelyk bedragen aan gekweekte rente f 500.-

Mestrekening.

De aanvoer van en de daarmede verband houdende distributie van de diverse kunstmeststoffen was ten eenenmale onvoldoende, zoodat het niet mogelijk was om genoegzaam kunstmest aan te koopen voor de landeryen en ontginningen. In den kettinghandel waren al wel enkele kleine partytjes kunstmest, doch tegen buitensporig hooge pryzen; zoo werd er ook hier en daar kunstmest binnengesmokkeld, doch was het niet gewenscht zich met dergelyken handel in te laten. In hoeverre de pryzen der gedistribueerde kunstmeststoffen te hoog zyn en een andere verdeling der beperkte voorraden misschien gewenscht ware, blyft hier buiten beschouwing. Het is wel te verwachten dat, zoodra de politieke toestanden zich weder zullen ordenen, er in zeer korten tyd overvloedig kunstmest in den handel zal komen.

Gevraagd wordt voor:

Aankoop diverse meststoffen f 20.000.-

Het ontvangstcyfer zal bedragen aan verkoop en eigen verbruik der diverse meststoffen f 20.000.-

Buitengewone Uitgaven.

Voor de onder dit hoofd vallende uitgaven worden de gewone jaarlyksche posten wederom aangevraagd; alleen wordt voorgesteld de subsidie aan de Ned. Herv. Gemeente te verhoogen tot f 400.-, omreden dat het predikants-traktement te Helenaveen zoo byzonder laag is; de kerkeraad dezer gemeente kan niet meer geven dan f 1200.- traktement. Waar er thans te Helenaveen een vacature is, al een verbetering van het predikants-traktement wel noodzakelyk zyn, om hier wederom een predikant geplaatst te krygen.

Gevraagd wordt voor:

Subsidie R.K. Gemeente f 600.-

" Ned. Herv. " " 400.-

Receptiegelden " 100.-

Premie Levensverzekering van J.F. Herman de Groot " 437.-

Toelage aan J.F. Herman de Groot " 500.-

Geneeskundige behandeling der arbeiders " 600.-

Verbandmiddelen enz. " 25.-

Vrye woning vroedvrouw " 75.-

Vrye brand aan de kerkelyke gebouwen, veldwachter, vroedvrouw " 500.-

f 3237.-

Sevenumsche terreinen.

Er wordt voorgesteld om de exploitatie der Sevenumsche terreinen zoo spoedig

400 mogelijk in de hand te nemen om in de eerste plaats die werkzaamheden uit te voeren,
welke mede ten goede zullen komen aan de oude bezittingen der My. De terreinen dienen
thans behoorlijk gewaterpast en in kaart gebracht te worden, waarna een vervenings-
ontginningsplan kan worden opgemaakt, waarnaar de werkzaamheden zullen worden
405 ingericht en geleid. Het al zeer wenschelyk zyn dit plan grondig uit te werken,
zoodat het ook voor latere jaren een richtsnoer zal zyn voor de ontsluiting dezer
terreinen.

410 Waar in de aankoopvoorwaarden door de gemeente Sevenum is bedongen het maken
van een kanaal en weg, zullen deze werkzaamheden mede het eerst na een voorloopige
ontwatering onderhanden genomen worden om de My. Helenaveen zoo spoedig mogelijk aan
deze verplichting te laten voldoen.

Zoodra de kaarten der terreinen gereed zyn, zal er een meer omschreven voorstel
der werkzaamheden worden overlegd; thans wordt voor de diverse werkzaamheden, als het
415 maken der kaarten, graven van waterlossingen, maken van bruggen en wegen, graven van
turf, het ontginnen der terreinen gevraagd f 50.000.-

Helenaveen, December 1918.

Personenregister

gebroeders Deuling.....	2
pachter Th. Nieuweboer.....	2
eerste bouwknacht Joh. Vervuurt.....	3
den boekhouder en den kantoorklerk.....	4
Traktement Directeur f 4500.-.....	4
" Boekhouder " 1680.-.....	4
" Kantoorklerk " 1020.-.....	4
" Jongste bediende " 520.-.....	4
" 1e Veenbaas " 1380.-.....	4
" 2e " " 1200.-.....	4
" Opzichter " 1200.-.....	4
" Baas timmerman " 1080.-.....	4
" Magazynmeester " 780.-.....	4
" 1ste Bouwknacht " 960.-.....	4
" Onbezoldigd Ryksveld-.....	4
wachter " 850.-.....	4
contrôleurs der Rykskolendistributie.....	5
predikant.....	7
J.F. Herman de Groot.....	7